Ukrainian Orthodox Church of Canada Українська Православна Церква в Канаді L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

Home Page | Listing of Articles

Преподобний Отець наш Анґус Кельдський

Our Venerable Father Oengus (Angus) the Culdee

Fr. Ihor Kutash - o. Iгор Куташ kutash@unicorne.org

«Прошу ласки в Тебе, Щоб очистив мене від гріхів моїх, Через спокійне ясно-сяюче стадо, Королівське воїнство, яке я святкую» (Зі Вступу Св. Анґуса до його «Книги Свят»)

На 24-го березня за григоріанським календарем (це – 11-го березня за юліанським) ми поминаємо ірландського Святого з цікавим титулом з нерозділеної Церкви 1-го тисячоліття. Ми святкуємо Св. Анґуса Келдського, якого також знають, як Св. Св. Анґуса Талаґтського, якого науковий доробок, поетичний талант, чернече завзяття та ревність для Бога надають його світлу особливу яскравість поміж численними світилами, яких породила Ірландія.

Анґус народився в другій половині 8-го віку в роді блискучих ватажків Далріяда, неподалік від сьогоднішнього міста Мавнтрат округа Ліш, через яке пропливає річка Вайтгорс. Його батько, Ангоба, послав його для навчання в Монастир, якого оснував славний Св.

"I beseech a favour from Thee, That I be purified from my sins, Through the peaceful bright-shining flock, The royal host which I celebrate." (From St. Oengus's introduction to his "Festology").

On March 24 on the Gregorian Calendar (which is March 11 on the Julian) we commemorate an Irish Saint, with an intriguing title, of the undivided Church of the First Millennium. We celebrate St. Oengus (also written Aengus, or more popularly Angus), the Culdee, also known as St. Oengus of Tallaght, whose scholarship, poetic talent, monastic ardor and zeal for God make him shine with special brilliance among the many luminaries born by the Emerald Isle.

Oengus was born in the second half of the eighth century of the illustrious chieftains of Dalriada, near what is today the town of Mountrath in County Laois, through which flows the Whitehorse River. His father, Oengoba, Финтан.

Ірландці були прийняли Євангелію з величезним ентузіазмом. Навчання Свв. Отців і Матерів Пустельників були особливо привабливими новим наверненням і чернецтво процвітали поміж ними. Отож і не дивно, що юний Анґус тривалий час зостався в Монастирі Клоненаґ під керівництвом святця Ігумена Маєлейтґена, зростаючи і в науці і в духовній зрілості, та став одним з найвидатнішим Ченців країни.

Та після певного часу він став шукати самітності і спорудив пустель на віддалі декількох миль з назвою «Анґуса Пустель» або «Дисарт Енос» (ірландські імена пишуться по-різному). with numerous variations). Там він практикував найсуворіші вправи, а поміж ними відмова Псалтиря будучи зануреним по шию в холодній воді (не було це надзвичайною справою в кельтських Ченців).

Та навіть там Анґус почувався під надмірним попитом отож і подався в Талаґтський Монастир неподалік Дубліна, і вступив до нього, як простий послушник не подаючи ані свого імені ані своїх досягнень. Він радісно виконував чорну роботу і приєднувався до братії для Молитов впродовж близько семи літ. Та тайна його таки виявилась через його співчутливість до одного учня, який був утік ховатися в місці зайнять Анґуса через свою нездатність опанувати свою роботу. Анґус заспокоїв його і приспав. Юнак пробудився і став відмовляти своє завдання бездоганно! Він розповів Ігумену Св. Маєлруейну про чудову поміч, яку був отримав.

А Ігумен, зрозумівши, що скромний Чернець напевно - щезлий науковець Клоненаґський, поспішив зустрітися з ним і переконав його, що його дари мали б бути вжиті для Церкви а не приховані. Стали вони близькими друзями і співпрацювали в творі Талаґтська Мартирологів. Коли Ігумен

sent him to be educated in the Monastery founded by the great St. Fintan.

The Irish had received the Gospel with huge enthusiasm. The teachings and lives of the Desert Fathers and Mothers were particularly attractive to the new converts and monasticism flourished. It was not unusual therefore that the youthful Oengus remained for some time in the Monastery of Clonenagh under the direction of the saintly Abbot Maelaithgen, advancing in scholarship and in spiritual maturity to become one of the most distinguished Monks of the land.

After a time, however, he sought solitude and set up a hermitage some miles away, called "Oengus' Desert" or "Dysart Enos" (the Irish names are spelled with numerous variations). There he practiced the severest of disciplines, among which was the reciting of the Psalter immersed to the neck in cold water (not an unusual matter for Celtic Monks).

Yet even here Oengus found himself too much in demand and so made his way to the Tallaght Monastery near Dublin, which he entered as a simple novice, not revealing his name and achievements. He did the most menial tasks with joy and joined the brethren in their prayers for some seven years. His secret got out, however, because of his compassion for a student who had fled to the Oengus' place of work due to his inability to master his lessons. Oengus calmed and lulled him to sleep. The lad awoke and went on to recite his lesson perfectly! He told the Abbot, St. Maelruain, of the wonderful help he had received.

The Abbot, realizing that the humble Monk was likely the vanished scholar of Clonenagh, hastened to see him and persuaded him that his gifts ought to be used for the Church and not hidden

Маєлруейн заснув у Господі в 792-му р., то Анґус повернувся до свого місця Дисарт Енос та Клоненаґ. Погодився вже й стати Ігуменом а потім прийняв і висвяту на Єпископа. (Ці сани часто поєднували в Ірландії в той час).

Св. Анґус був вже розпочав свій видатний твір, Анґуса Книга Свят (Felire Oengusso), реєстр на живій мові Святих і їхніх Свят. Оснувався він на творі Талаґтському (деякі джерела кажуть якраз навпаки) і включав багато ірландських Святих. Анґус показав свій твір Фотаду, поету й лораднику Гю Законодавця, що правив Ірландією від 793 до 817 рр. Фотад висловив щиру вдячність за цю роботу.

Анґус заснув у Господі 11-го березня (24-го березня за григоріанським календарем) в р. Б. 824 (дехто пише 819 а то й 830). Він став відомий під назвою «Келдський» (по-англійському «the Culdee»). Це – з ірландського «сеіle De», що можна перекласти, як «друг Божий» (Св. Євангеліста Івана Богослова саме першого назвали цим титулом ірландці). Цей титул дещо зловживає дехто намагаючись використати статус пов'язаний з ним.

Смиренний Анґус, який уважав себе «найменшим з людей» - це справжній Друг Божий. Давайте й ми, за його заступством, будемо прагнути й змагатися справді осягнути той стан, на якого вказує цей блискучий титул. Амінь.

away. They became fast friends and collaborated on the Martyrology of Tallaght. After Abbot Maelruain fell asleep in the Lord in 792, Oengus returned to Dysart Enos and Clonenagh. He accepted to be Abbot and was even ordained Bishop. (These ranks were often combined in Ireland at the time).

St. Oengus had begun his *magnum opus*, Felire Oengusso ("Oengus' Festology"), a register, in the vernacular, of Saints and their Feastdays. Based upon the Tallaght work (some sources say the opposite is the case) it also includes many Irish Saints. Oengus showed his work to Fothadh, the poet and advisor to Hugh the Legislator, monarch of Ireland from 793 to 817. Fothadh expressed warm appreciation for the work.

Oengus fell asleep in the Lord on March 11 (March 24 on the Gregorian Calendar) in the year of our Lord 824 (some give 819 or even 830). He had come to be known as "the Culdee". This is an anglicized version of the Irish "ceile De", which may be translated as "friend of God" (St. John the Evangelist/Theologian is the first to be given this title by the Irish). The term has been somewhat abused by folks seeking to profit from the status which the term implies.

Humble Oengus, who considered himself "the least of men" is a *true* Friend of God. May we, too, by his intercessions aspire to and truly attain the state implied by that illustrious title. Amen.

March 26, 2012